

det ærede Medlem udtalte, at de, som laaner Penge af Staten, bliver baaret af Staten, det er kun i Tilfælde, hvor Staten lider Tab; men det, Husmændene vil, er at betale fuld Rente af de Drifts-laan, den yder. Det ærede Medlem udtalte, at naar Husmænd skulde have saadanne Drifts-laan, burde Haandværkere ogsaa have det, og det kan være meget rigtig. Jeg synes imidlertid, det fremgik af det ærede Medlems Udtalelser, at Haandværkerne ikke selv havde ønsket det, og saa behøver det ærede Medlem da ikke at være bange for Konsekvenserne. Der findes jo paa Finansloven en Bevilling til Husdyrbrugets Fremme; det er imidlertid nærmest det større Landbrug, som kan drage Nytte deraf. Jeg vil ikke tale imod disse Bevillinger, men det er en Kendsgerning, at det nærmest er de større Landbrug, som kan udnytte dem. De faar derigennem noget af en Driftskapital, og den skal de ikke betale tilbage. De mindre Landbrug derimod kan kun i meget ringe Grad udnytte disse Bevillinger.

Der er et andet Forhold, jeg gerne vil pege paa. Vi bevilger aarligt mange Tusinde Kroner til Præmier og Præmie-laan. Jeg kunde tænke mig, at disse Bevillinger blev brugt under en anden Form, saaledes at de gik til Drifts-laan i Stedet for til Udbetaling af Præmier. Jeg mener, dette er et forældet System. Naar det ærede Medlem for Horsens Landkreds (P. Th. Nielsen) sagde, at man kunde anvende Landbrugslotteriets Overskud til Drifts-laan, er jeg ganske uenig med ham. Jeg mener absolut ikke, at det vilde egne sig til Drifts-laan, da det er ganske tilfældigt, hvad Overskuddet bliver. Et Aar er der Overskud, et andet Aar er der slet intet, saa ingen kan lægge Budget over de Penge.

Wulff: Jeg tror ganske vist det, jeg antydede før, at man ikke fra Haandværkerstandens Side vilde have rejst Spørgsmaal om Støtte fra Staten til Drifts-laan, men jeg er ganske sikker paa, at naar det er rejst, vil Haandværkerstanden sige: Vi forlanger lige Ret med alle andre — og ikke finde sig tilfreds-stillet ved, at man støtter visse Erhverv og undlader at støtte andre. Jeg mener

at kunne anmelde, at i Fremtidens For-dringer vil ogsaa komme Haandværker-standens Krav om at blive behandlet lige med enhver anden Samfundsklasse i dette Stykke.

N. C. Jensen: Det, jeg frygter mest, er det, jeg har skønnet var Understrømmen i de faldne Udtalelser: at man vil søge at komme Husmændene til Hjælp paa lignende Maade som de afdøde Forskudsforeninger. Jeg fulgte disse Forskudsforeninger nøje fra første Færd, indtil de forsvandt, og jeg saa, at det i alt væsentligt var de bedrestillede, der var i Stand til at udnytte Bevillingerne, paa Grund af det solidariske Ansvar. Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) siger, at dette ogsaa er naturligt, at det maa være saaledes; Staten skal have fuld Garanti, og det skal den have i det solidariske Ansvar. Derfor turde man ikke hjælpe de daarligst stillede indenfor Forskudsforeningernes Kreds, og jeg er bange for, at man her kommer til at se det samme. For øvrigt er jeg ganske enig med det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Wulff) i, at dette ikke bliver det eneste Skridt, men at dernæst Haandværkerne vil komme. Jeg er ikke i Tvivl om, at de daarligst stillede Husmænd vil sige: Vi fik intet, maa vi nu faa — og jeg kan ikke se, med hvilken Ret man vil svare: Det er ikke jer, vi vil hjælpe. Jeg synes, det er dem, man i første Linie skulde hjælpe.

P. Th. Nielsen: Hvis den Forudsætning sker Fyldest, som blev hævdet af det ærede Medlem for Præstø-Kredsen (E. Rasmussen), og som blev hævdet paa Husmandsorganisationens Møde: at Staten ikke skal lide noget Tab, og at der skal ydes Staten fuld Rente, saa kan jeg for mit Vedkommende ikke se, at der fra Lovgivningsmagtens Side kan være nogen Betænkelighed ved at yde en Haandsrækning i den Retning, det ønskes. Men naar Ordningen bliver truffet saaledes, at der bliver solidarisk Ansvar — og det er jo det, der forudsættes —, saa har jeg for øvrigt den Tro, at der ikke bliver Brug for de Millioner, man taler om. Jeg er i saa Henseende ikke enig med det ærede Medlem for Give-Kredsen (N. C. Jensen), naar han